

Mevrouw Van den Kouwen en hare dienstbode H. Beelo in bescherming genomen tegen de pijpenmaker G. J. Waagenaar

Ruud Stam (stamclaypipe@gmail.com)

Niet alleen de moord op beide dames in 1872 heeft veel tongen losgemaakt, maar nu blijkt ook uit een krantenbericht dat een columnist het er niet mee eens was dat de pijpenmaker Gerardus Johannes Wagenaar beide dames op een pijpenkop vereeuwigd heeft.

Het gehele verhaal hoeft hier niet meer verteld te worden. In een drietal artikelen in het PKN-blad is al ruimschoots aandacht besteed aan deze moord en aan de pijpenkop die naar aanleiding van die gebeurtenis is gemaakt.(1) Een andere kijk op de zaak stond in een krant uit Batavia:

'Wie niet in staat is geld te maken met guldens- en rijksdaalderspakketten, beproeft het langs andere wegen, zoo als de pijpenfabrikant G. J. Wagenaar te Gouda, die << Goudse pijpen met portretten van de vermoorde mevrouw van der Kouwen en hare dienstbode H. Beelo>> in den handel heeft gebracht. Nadat beiden aan het staal onderworpen zijn geweest, worden zij nu door dien wreeden fabrikant aan het vuur blootgesteld. En toch is dat alles nog eene eerlijker broodwinning dan het emitteeren van Amerikaansche spoorwegfondsen'.(2)

Gerardus Johannes Wagenaar had een van de belangrijkste pijpenmakerijen in de 19e eeuw. Door hem zijn ondermeer pijpen uitgebracht die inspeelden op de actualiteit of die teruggrepen op historische gebeurtenissen, die voor mensen in de 19e eeuw als voorbeeld dienden. Zo heeft hij omstreeks 1877 ook een aantal zogenaamde *Photographie* pijpen uitgebracht, pijpen met een kijkglasje.(3) De Musquetier pijp is door een ander familielid, Bart Willemsz. Wagenaar in 1880 in de handel gebracht.(4) Kennelijk probeerden beide pijpenmakers zo aan de actualiteit te verdienen.

Noten:

1. Smiesing 1980, p. 2, 3; Smiesing 1983, p. 68 - 69; Bottelier 2004, p. 1572-1574.
2. Het Bataviaasch Handelsblad van 06-12-1875.
3. Surinaamse Courant en Gouvernements Advertentieblad 15-11-1877.
4. Rotterdamsch Nieuwsblad 11-11-1880.

Literatuur:

- Bottelier, T, 2004. Aanvulling op de "Pijpekop van Jut". *PKN* 26(104), p. 1572-1574.
- Smiesing, P. K., 1980. Een bijzondere pijp. *PKN* 2 (8), p. 2,3.
- Smiesing, P. K., 1983. De pijpenkop van Jut. *PKN* 6(23), p. 68 - 69.

Mevrouw Van den Kouwen en hare dienstbode
H. Beelo in bescherming genomen tegen de
pijpenmaker G. J. Waagenaar (pagina 67)

Mars en Mercurius verwisseld (pagina 69)